

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban étvére:	
Egész évre	10 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben hához hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
kedd utáni napok kivételével.

Eszerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására
vagy megőrzésére nem vállal kötelességet.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 11.

Jogegyenlőség.

(K. Ö.) Fiumében a minap a munkások sztrájkba kezdtek és bár a sztrájk forradalmi jelleggel bírt, senki sem ütközött meg rajta.

Modern termelési viszonyaink megszokott kísérőjelének tekintette mindenki. A munkaadók, miután a békés megegyezésre kilátás nem volt, erre aztán munkazárattal feleltek. Leit azután erre nagy kavarodás. Nemcsak a munkások, a munkaszervezetek, hanem a közvélemény is lelketlenséggel vádolta a munkaadókat, kik a gyárak üzemét beszüntették.

Még nem is olyan régen, bizonyára mindenki bekötött szemmel is a munkások pártjára állott volna mindazokban a harcokban, melyeket a munkaadók ellen folytattak.

A töke kiméletlensége, lelketlensége és kizsákmányolási hajlandóságáról szóló tan annyira átment a vérünkbe, hogy minden irányban a munkások erejének fokozásán dolgoztunk. A munka szervezésében láttuk azt a hatalmi tényezőt, mely a töke tultengett erejét legyőzni képes. Innentul nagy lendületet vett a munkások szakszervezkedése. A szakszervezetek az egész világon, Magyarországot sem véve ki, oly hatalmat képviselnek, mely a tagok számbeli és a gyűjtött töke erejénél fogva csodálatot keltő. A szak-

szervezetek milliókat tudnak a szervezet céljaira fordítani.

És ez nem lenne baj. Mert mindenképpen helyeseljük, hogy a munkaszervezetek a munkások anyagi és szociális jobbléteért küzdenek. Helyeseljük, hogy emberi és osztályöntudatra ébrednek. Mindez nem lenne baj, mert nem billentené fel azt a szükséges egyensúlyt és összhangzatot, melynek töke és munka között léteznie kell, hogy mindkettő a megváltozott viszonyok között boldogulását megtalálhassa.

A baj ott kezdődik, mikor a munkások a hatalomért küzdenek. Csak a munka produktív, hangoztatják ennek következtében a gyárakban a munkások az urak. A szakszervezetek az egész világon a politikai hatalom elnyeréseért küzdenek. A munkaadók teljesen a magok akaratának akarják alávetni. Munkás és munkaadó a szakszervezet kénye-kedvének legyen kiszolgáltatva. Ezt a célt szolgálják a sztrájk, a terrorizmus, a szakszervezeti munkaközvetítés és legujabban az a rendszer, melyet »Ca' canny« rendszernek nevezünk. Ez abban áll, hogy lassabban dolgoznak a rendesnél és nem teljes munkajuttatást adják a munkabér ellenértékéül. Ezzel arra kényszerítve a munkaadókat, hogy ugyanazon munka elvégzéséhez több munkást alkalmazzon, mint eddig.

Egy határozottan kulturelles törekvéssel van dolgunk. A munkások szak-képzettségét és erkölcsi erejét nem fo-

kozza, hanem sülyeszti, mert nem tesz különbséget sem jó, sem rossz, sem szorgalmas, sem lusta, sem erkölcsös, sem rakoncátlan munkás között. Megakasztja ez a rendszer a technikai fejlődést, mert bármily tökéletes gépeket találjanak is fel, szakszervezet nem fogja tűrni, hogy a gyáros a gép könnyebb kezelése tekintetéből kevesebb munkást alkalmazzon. Véggövetkezményeiben a hazai termelés megrontására vezet, mert nemcsak korlátozza a termelést, hanem meg is drágítja, minélfogva a külföld versenyét zudítja reá.

Ha eddig azért küzdöttünk a szakszervezetek ellen, mert azok szociáldemokrata vezetés mellett haza- és vallásellenes irányt követtek, most azért is kell küzdenünk ellenük, mert a hazai termelés érdekei ellen küzdenek. A közvéleményt, mely nálunk legalább még nem egészen tisztán látja a szakszervezetek veszélyes törekvését, fel kell világosítanunk. A munkaadók törekvését, mely az egyesülésben keres a terrorizmus ellen oltalmat, elő kell mozdítanunk, hogy meg legyen a jogegyenlőség a két tényező törekvései és céljai között. Ha joga van a munkásnak jogtalanul sztrájkolni, a munkaadónak viszont meg legyen az a joga, hogy a munkazárattal kimondhassa. Ismerve a szakszervezetek erőszakoskodását nem fogunk megbotránkozni, hogy a munkaadó elkeseredésében a munkazárathoz folyamodik.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Bőjti mozaikok.

Írta: dr Lindenberger János.

Amióta csak ismerem, mindig különös vonzódást éreztem az őskeresztény egyház életé és szokásai iránt. Ugy tapasztaltam, hogy minél inkább közeledtem azon korhoz, mely az idők teljessége lett, a melyben az örök ige emberi alakot öltött, lelkem mintha annál jobban érezte volna azon tűz jótévi melegét, melyet isteni üdvözítőnk mennyből hozott alá, hogy vele lángra gyujtsa e világot.

Néhány év előtt azon kiváltságos szerencsében volt részem, hogy ifjúkori álmaim teljességbe menvén, napokat tölthettem Róma megszentelt földén. Kimondhatlanul boldog voltam akkor, midőn Krisztus földi helytartóját minden keresztények tanítóját és atyját láttam s áldását vettem; dobogó szívvel haladtam lefelé a lépcsőn, mely az apostolok fejedelmének sz. Péternek sírhelyéhez vitt, kérve őt, erősítsen meg engem is a hitben s midőn a csodaszép sz. Pál-temploma nemzetek apostola sírján térdeltem, hálattal szívvel köszöntem meg Istennek, hogy a katolikus egyház tagja lehetek. A legboldogabb mégis akkor voltam, mi-

dőn sz. Calixtus pápa katakombájában jártam s a Colosauum égbe meredő falai közt a porondon álltam. Lelkem a környező tárgyak emlékeitől szárnyat nyerve, visszaszállott azon időkre, midőn e helyek nem a halottak, hanem az élők országa volt, visszaszállott az őskeresztény egyház napjaiba. Nem tudnám én elmondani mind azt, ami elmémbe tödult, nincs időm sem reá. Csak néhány gondolatot hozok föl bőjti mozaik gyanánt; néhány gondolatot az eucharistiára vonatkozólag az őskeresztény egyház élete és szokásai nyomán.

I.

Urunk születése után a 296. esztendő től rótták, midőn sz. Marcellinus római püspök kormányzata az anyaszentegyházat, ki midőn az egyház kormányzatát átvette, már két év óta Diocletian ült a római császárok vérellátott trónján. A szent pápa nyilván látta a veszedelmet, mely a katakombák fölé épült keresztény imaházakat üldözés esetén fenyegette. Azért ő is, de már elődei is gondoskodtak arról, hogy ben a katakombákban, az őskeresztény egyház temetőjének mélyen, kivált üregekből alkalmas helyiséget csináljanak az isteni tisztelet céljaira s sz. Calixtus katakombájában mai napig fönn maradt egy. Midőn a Diocletian

féle üldözés elején a keresztények ingatlan vagyonának elkobzásával sz. Calixtus katakombáját is elvették, az egyház kénytelen volt más helyről gondoskodni. E gondoskodását megkönyvité egyik előkelő római család nemeslelkűsége, amelylyel saját sírhelyiségét, a mai sz. Priscilla katakombát, engedte át a szent titkok ünneplésére . . .

Maximianus Herculeus, kit Diocletian császártársul vett maga mellé, 304. április 22. kikerőszakolta a római tanácsból azon rendeletének jóváhagyását, melylyel halálbüntetést szabott mindazokra, kik a római pogány isteneknek áldozni vonakodnak. Ezen intézkedésével megindult a rettenetes hajsza s a római keresztény egyház, mely a megelőző béke alatt oly szépen bontogatta szárnyait, ismét visszaszorult a katakombákba.

Nap-nap után s Priscilla katakombájában gyűlt össze a római egyház, hogy az eucharisztiai áldozat bemutatásában részt vehessen. A püspök trónja előtt külön e célra fából készült asztalon mutatták be a nagy áldozatot s a miséző pappal együtt áldozott az egész hitközség. S ezek a férfiak és nők, zsenge gyermekek, kik imádatos hódolattal vették körül az eucharisztiai asztalt, tudták nagyon jól, hogy esetleg életükkel lakolnak azért, mert Üdvözítőjüknek

A világhírű »Fownes« angol s különleges női francia keztyükben, továbbá »Humanie« védjeggyel ellátott amerikai cipőkben, különleges angol s pesti cipőkben egyedüli raktár.

TAVASZI UJDONSÁGOK megérkeztek

ROTH M. utóda kalap s úri divat üzletébe.

Férfi fehérneműek méret után a

leggyorsabban és a legizsaszabban készíthetők.

1564

P. & C. »HABIG« s »BORSALINO« kalapokban egyedüli raktár.

Tavaszi angol mellényekben, felöltőkben,

gummi kabátokban nagy választék.

Polytonos ujdonságok nyakkenőkben.

Végcélunk természetesen az, hogy egyetértést teremtsünk a két termelési tényező között. Azért vagyunk szószólói a keresztény szakszervezeti ügynek a keresztény szociális politikának.

Az új helyzet.

Megtisztult végre a levegő. Az utolsó Krisztoffy-huszár is megszökött Sátoralja-Ujhelyről. Visszahelyezték hivatalukba a régi hű tisztviselőket, az alkotmányosság kipróbált harcosait és az alkotmányosság jegyében megindult a pezsgő élet.

A szövetkezett pártok értekezletén bemutatkozott az új kabinet feje. Nem mondott ugyan programbeszédet, de amit általános tájékoztatás adott, abból bizalommal következtethetünk oly munkára, mely hivatva lesz a magyar alkotmány biztosításával egyelőre a legégetőbb állami szükségleteket kielégíteni, és a közélet tisztaságát újra megteremteni.

Nagyon itt az ideje. Elmultak a régi idők, az új helyzetbe a régi szabadelpvűpárt sem tud beleilleszkedni. Mit tehetett volna hát okosabbat: feloszlott.

Az új miniszterek is benéztek a hivatalukba. Hivatalos üdvözlésük ugyan még nem történt meg, egyikük-másikuk már élénk munkakedvvel dolgozott. Az új helyzetről egyébként a következőkben számolnak be:

A miniszterelnökségen.

A Bud. Tud. jelenti: *Fejérváry* ma a miniszterelnöki palotában számos bucsulátogatást fogadott. Déli 12 órakor *Üxküll-Ghyllenband* gróf csapatfelügyelő vezetése alatt a tábornoki kar jelent meg nála, 1 órakor *Wekerle* látogatta meg.

Wekerle holnap megjelenik a miniszterelnökségen, hogy hivatali működését ott folytassa.

A kereskedelmi minisztériumból.

Kossuth Ferencnek tegnap kellett volna elfoglalnia hivatalát a kereskedelmi minisztériumban. A hivatalbalépés híre megmozgatta az utcát is. Tizenegy óra felé a kereskedelmi minisztérium előtt elterülő tér zsúfolásig megtelt emberekkel, akik eljöttek, hogy megéjenezzék az új minisztert. A tisztviselők már össze is gyűltek, a mikor kitudódott, hogy a tisztelgés holnapra marad. Ugy halljuk, hogy *Kossuth* nem akart *Wekerle* programnyilatkozata előtt beszélni és az elhalasztás okai között ott szerepel a hivatalos ünnepnap, április 11-ike is. *Szterényi József* államtitkár már elfoglalta a politikai államtitkárok fenn tartott első emeleti helyiségeket.

Wekerle programja.

A szövetkezett ellenzék tagjai tegnap este hat órakor gyűltek össze a függetlenségi és 48-as párt helyiségeiben, hogy meghallgassák a kabinet elnökének programját. A hatalmas nagy terem szűknek bizonyult a megjelentek befogadására, úgy, hogy aztán a Royal nagyeremben tartották meg az értekezést.

Mindenekelőtt *Kossuth* szólt a megjelentekhez, előadván néhány szóval, hogy ne tekintsek ez összejövetelt értekezletnek, a kormány elnöke sem szándékszik programot adni, csupán bemutatkozik a szövetkezett pártoknak. Felkérte *Wekerle*-t, intézne néhány szót a megjelentekhez. *Wekerle* nem óhajt programbeszédet mondani. Tájékoztatóul előadta: Az elmúlt év alatt a parlamentarizmust teljesen meghamisították. Néhány óra választ el csupán a katasztrófától, az alkotmány nyílt felfüggesztésétől. Ily helyzetben kötelességük volt vállalni a kormányt s megmenteni az alkotmányt s biztosítani a jogfolytonosságot, de nem csupán a veszély végpillanatában, hanem a jövőre is.

A kormány 67-es alapon áll.

Madarász József: 48 as, nem 67-es.

Wekerle: Hangsúlyozza, hogy minden párt

fentartotta elveit és akciója szabadságát. A felség szabad kezét adott a kormánynak, pusztán azt kívánta, hogy a katonai kérdések ki-csapóssanak.

A kormány elsősorban indennitást kér úgy az ország költségvetésére, mint a delegációk által már megajánlott rendkívüli költségekre. Horvátországgal a már előzőleg létrejött megállapodások szerint kötik meg a pénzügyi egyezményt.

A kormány rendes katonai létszámot kér, de nem kér felemelt létszámot a hadsereg számára. A külfölddel kötött kereskedelmi szerződéseket csak úgy ratifikálja, ha Ausztriával vámszerződést, nem pedig vámszövetséget köthet. A valuta ügyet végleg rendezni. A választási törvényt oly módon alkotja meg, hogy különösen a munkásnép jusson ily módon szavazati joghoz, de a magyar állam eszme sérelme nélkül.

Többre a jelen kormány nem vállalkozott. Ezek megalkotásával feloszlatta a házat és a kormány lemond.

Végül hangsúlyozta, hogy gondja lesz a választási visszaélések meggátolására, és a közélet tisztaságára. Kéri a pártok támogatását.

Beszéde után, melyet lelkes éljenzéssel fogadtak, *Kossuth* megköszönvén *Wekerle* tájékoztató felszólalását — szintén hangsúlyozta, hogy a pártok fenntartották elveiket. Az értekezlet ezzel véget ért.

Apponyi a miniszteriumban.

Apponyi ma délelőtt negyed 11 órakor ben volt a kultuszminiszteriumban. *Molnár Viktor* államtitkár és *Náray Szabó Sándor* osztálytanácsos fogadták, kikkel hosszasan tárgyalt.

Az alkotmánypártból.

Értesülésünk szerint az alkotmánypárt elhatározta, hogy a választások kefejeztéig nem vesz fel új tagokat. Ez a határozat az átlépni szándékozó szabadelpvűk elől el zárja a kaput.

hódolnak ott a katakombák mélyén; hiszen bármelyik percben rájuk törhetettek az üldözők. Még is elmentek; elmentek lelkiismeretük szava után, mert nagyra becsülték az eucharistai áldozatot; elmentek azon tudatban, hogy az Ur parancsát teljesítik. S a tudatban legyőztek minden akadályt, szembe néztek akár a halállal is.

Ma más időket élünk; templomaink vannak, melyeknek imádságos nyelve a harang nap-nap után hívogatja a szent titkod megünneplésére a hiveket. S az élet zürzavarában meghallják a harang hívó szavát? Bár meghalának; bár ne némult volna el a lelkiismeret szava; bár ne homályosult volna el a tudat, hogy az Ur végső kívánságának teljesítéséről van szó! Akkor nem lett volna kénytelen édes hazánk egyik lánglelkű püspöke szíve fájdalomában szentegyházainkat szegyenkező téglátömegeknek mondani!

Ez volt az egyik gondolat mely sz. Calixtus katakombájának folyosóin járván eszemen átvillant, amidőn láttam azon mérhetetlen nagy szeretetet, melylyel az őskeresztény egyház volt az eucharistiai áldozat, a szentmise iránt.

II.

A másik dolog, ami eszembe jutott, a szeretetnek azon bensőséges viszonya, mely az euc-

haristiában jelen levő Ur Jézus és az őskeresztény egyház hivei közt fennállott.

A harmadik század legelső évében az afrikai keresztény egyház kimagasló alakja, *Tertullianus*, feleségéhez írott könyvecskéjében, végrendelet alakjában mondja el véleményét a második házasságról. Arra kéri feleségét, hogy ha őt előbb hívja maga elé az örök Biró, másodsor ne menjen férjhez, hanem maradjon özvegyen; vagy ha már minden áron férjhez akar menni, csak keresztény férjhez menjen s ne pogányhoz. Hogy utóbbi kérését indokolja, hivatkozik azon nagy különbségre, mely hit és erkölcs, istenes élet és szokások dolgában keresztény nőt a férjtől elválaszt s így ír: »A pogány férj nem fogja majd tudni, hogy titokban minden eledel előtt mit eszel; ha tudja is, hogy kenyér, nem fogja hinni, hogy olyan kenyér, minőnek mi mondjuk.«

Ugyanazon század derekán, midőn a Decius-téle üldözés megszűnt, *Karthago* szentéletű püspöke — *Cyprián* — viz. zárt székvarosába, hogy egyháza kormányzatát, melyet az üldözés alatt leveleivel végeztet, személyesen vegye át. Szomorodott szíve látta a szent püspök azon pusztulást, melyet az üldözés vihara okozott. Legjobban fájt neki az, hogy akik az üldözés alatt helyüket nem állták meg, a helyett, hogy

komoly bünbánatot tartottak volna, a bünbánó lelkület megfogyatkozásával inkább csak arra törekedtek, hogy valamelyes uton az egyház közösségébe visszajussanak, melyből kitagadásuk által kiestek.

Hogy ezen szerezéslen hiveket bűnük súlyos voltáról meggyőzze, sz. *Cyprián* saját és mások tapasztalatából példákat hoz föl arra, hogyan büntette Isten a hittagadókat. A többiek közt említi, hogy midőn egy hittagadó nő föl akarta nyitni szelenczéjét, amelyben az Ur sz. testét tartá, tűz tört elő abból.

Csak azért hoztam föl e két régi egyházi író, hogy szavaikból meglássuk a szeretet bensőséges viszonyát az eucharistiában jelen levő Ur Jézus és az őskeresztény egyház hivei közt, kik maguknál tartották az Üdvözítő szent testét s ez volt első eledelük a szent áldozásban nap-nap után. Tagadhatlan, hogy a különleges viszonyok hozták meg a gúkkal az őskeresztény hivek e nagy előjogát az Ur szent testével szemben; de tagadhatlan az is, hogy az egyház soha sem engedte volna azt meg, ha nem látta volna hivei szívében az Üdvözítő iránti lángoló szeretetet.

Még egyet akarok fölhozni csak ezen bensőséges viszony jellemzésére: a szent áldozás

LEBOVITS és WEISZ angol divat férfiszabó cég

kezték, a mely raktár dús választékban a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. Előnyös ruhaberlet-táblázattal a cég szívesen szolgál, a legjobb kiszolgálásról pedig a cég eddigi jó hírneve is kezkesedik. — A m. t. vevőink és a t. közönség további pártfogását tisztelettel kéri

Lebovits és Weisz angol divat férfiszabó cég NAGYVÁRAD, Fő-utcza, zárda-épület. — Városi és vidéki telefon sz. 161.

Zichy János.

Ifj. Zichy János gróf szintén nem vállal mandátumot, hanem a főrendiházban fog befolyni a politika menetébe.

Fazekas rehabilitációja.

Andrássy Gyula belügyminiszter ma leiratilag visszahelyezte Fazekas főjegyzőt korábbi hivatalába és az ellene megindított fegyelmi eljárást megszüntette. Együttal megbizta a főispáni teendők ideiglenes vitelével. Fazekas nyomban intézkedett, hogy Pestvármegye törvényhatósága április 18 án rendkívüli közgyűlésre összehívja. A rehabilitált főjegyző tiszteletére a vármegye tisztikara a Panónia éttermében bankettet rendezett, amelyen lelkesen ünnepelték Fazekast bátor kitartásáért az alkotmány iránt tanúsított küzdelemben.

Polónyi a hercegprimásnál.

Polónyi ma meglátogatta a hercegprimást budai lakásán, s megköszönte az üdvözlését. A primás nagyon szívesen fogadta Polónyit és érdeklődéssel eltársalkodott vele.

A főispáni teendők ellátása.

A kormány a legtöbb alispánt egyelőre megbizta a főispáni teendők ideiglenes vitelével. Marostordavármegye főispánjává Farkas Albert volt alispánt emlegetik.

A kurucz Kaas.

Kaas Ivor báró ma táviratot küldött a nyitrai megyei ellenzék elnökének, Mérey Lajosnak, melyben kijelenti, hogy eddigi politikai multjára és elveire tekintettel csak 48-as néppárti programmal hajlandó mandátumot vállalni.

A szabadelvűpárt feloszlott.

A szabadelvűpárt délelőtt 11 órakor választmányi ülést tartott, melyen hivatalosan kimondta a párt feloszlását. Tisza István nem lép fel, hanem egy időre visszavonul az aktív politikától.

módját az őskeresztény egyházban. Nagyon kedvesen írja ezt le a 4. században jeruzsálemi sz. Cyrill, egyháza új tagjaihoz mondott egyik hitoktató beszédében:

Amidőn sz. áldozáshoz járulsz — így szól a sz. püspök, ne föltárt tenyérral és szétálló ujjakkal jöjj, hanem bal kezedet — mint trónt — tedd a jobb alá, mely a királyok királyát fogadja s homoru marokba vedd Krisztus testét, felelvén Amen. Miután szemeidet a szent-séges test érintésével megszentelted, vedd azt magadhoz s vigyázz, hogy belőle le ne essék valami. Azután járulj sz. vére kelyhéhez is, imádás és tisztelet módjára előre hajolva mondd Amen és szentelődjél meg Krisztus véreből. Amidőn még ajkaidon piroslik a sz. vér nedve, kezeiddel fölszedve azt, szemeidet, homlokodat és egyéb értekeidet szentel meg.

Egykoru és későbbi írók műveiből tudjuk, hogy az Üdvözítő iránt való gyöngéd szeretetednek ezen megnyilatkozása, melyről sz. Cyrill szól, korántsem volt a jeruzsálemi egyház kizárólagos sajátja. Amint itt kezeibe kapta a hívő az üdvözítő sz. testét s azzal valamint a sz. vérnek ajkán tapadt maradványaival értekeit érintvén megszentelte, úgy történt az

Czepléd tisztelgése.

Czepléd város küldöttsége tisztelgett ma Kossuthnál a függetlenségipártkörben. Jelen voltak Apponyi és Barabás is. A küldöttség élén Gabody Ferencz polgármester üdvözölte Kossuthot Czepléd városa nevében s felajánlotta neki a város mandátumát. Kossuth elfogadta a jelöltséget. A küldöttséghez Apponyi is intézett néhány szót.

Visszahelyezett alispán.

Marosvásárhelyről jelentik a Magyar Távirati Irodának: *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter *Farkas* Albert marostordavármegyei alispánt, akit Vozáry királyi biztos karhatalommal távolított el hivatalából, táviratilag visszahelyezte állásába. A lelkesítő hír hatása alatt *Farkas* alispán tiszteletli ünnepélyre készülnek az alispán tiszteletére. A belügyminiszter visszaálította a vármegyének Vozáry által felfüggesztett autonómiáját.

Az utolsó mohibán szökése.

Sátoraljauhelyről jelentik: Kazay kinevezett alispán végre eltűnt a városból. Csökönnyösen ragaszkodott eddig a hivatalához, most úgy látszik megkapta a felmentését s megszökött a szó szoros értelmében. Dókust visszahelyezték hivatalába. A vármegye tiszti kara vállain vitte a függetlenségi pártkör helyiségéből el a vármegye házára, ahol a 100-as bizottság elnöke, *Matolay Ede* szép beszéddel üdvözölte.

A szerbek a magyarokról.

A Politika cz. belgrádi napilap vezércikkében foglalkozik az új magyar kormánnyal. Az olyan kormányt, mint a milyen most van Magyarországon, nevezik a szerbek erős kormánynak. A kormány vállalásának kötelezettsége oly súlyos, hogy a minisztereknek minden tehetségüket, minden erejüket fel kell használniok, ha a súlyos szituációból ki akarják vezetni az országot, mely immár végzetes törvénytelenések közé sodortatott.

Minket nagyon érdekelnek a magyarországi események. A magyarok mostani magatartásá-

más egyházban is. S amint sz. Cyrill figyelmezteti hivat, hogy a kenyér megszentelt színeire vigyázzanak, úgy hasonló dolgot olvassunk már Tertullianánál.

Ezen kegyeletes szokásokat az őskeresztény egyház hiveinél más nem magyarázhatja meg, mint lángoló szeretetük üdvösségünk szerzője és befejezője iránt, ki a legméltóságosabb szentségben jelen van. Amint értekeinken át lép a halála lélekbe, úgy értekeinknek rendkívül fontos szerepük van a természetfölötti élet megőrzésében is; hogy a szerepüket teljesítsék. hogy a megszentelődésnek legyenek utai és eszközei, azért érintették az őskeresztény egyház hivei szemeiket, homlokukat s egyéb értekeiket a legszentebbel, az Üdvözítő szentséges teste- és vérevel.

E kegyeletes szokások már rég feledésbe mentek. Nem azért, mintha megváltozott volna az Üdvözítő szeretete, aki ugyanaz tegnap és ma, ugyanaz mind örökre; hanem mert megfogytakozott a mi szeretetünk iránta e nagy szentségben, azért volt kénytelen az egyház annak használatát korlátozni, vételetét körül írni.

tól függ a jövő politikánk, mert azt hisszük, hogy a küzdelemnek a nemzet és a korona között még mindez ideig nincs vége.

Andrássy a belügyminisztériumban.

Gróf *Andrássy* Gyula ma elfoglalta hivatalát. Ünnepélyes fogadtatás nem volt; a miniszter mindjárt munkához fogott. A délelött folyamán eljött *Wekerle* miniszterelnök és *Rakovszky* István, *Andrássy* mindkettővel hosszabban tárgyalta.

Választási mozgalmak.**Nagyvárad képviselője.**

A nagyváradai pártok legnagyobb bizonytalanságban vannak a jövő tekintetében. A válság gyors megoldása készületlenül talált mindenkit. Általában őszintén sajnálják, hogy *Hlatky* Endre csak a márczius 15-iki pohárköszöntőjében állott nyíltan a nemzeti eszmék mellé s addig, míg Nagyvárad képviselője volt, osztozott a szabadelvűpárt eljárásában. Ha *Hlatky* a képviselőház feloszlása előtt ellenzékbe megy, ha pár hónappal előbb ugy cselekszik, mint a hogy márcz 15-én beszélt, ma más név szóba sem jönne mellette. Így az a legvalószínűbb, hogy a választási küzdelemben bele sem megy. *Hlatky* nélkül pedig a szabadelvűpárt meg sem mozdulhat; más jelölttel a bukás még bizonyosabb. Az a néhány név, a melyet forgalomba hoznak, az egykor mindenható szabadelvűpárt utolsó fellobbanásai a kihalás előtt.

Az a nézet terjed el, hogy a pártnak jelöltet állítani sem érdemes. Jellemző tünet az is, hogy a párt eddigi lapjai, amelyek még 10 napja is a haladópart szája ize szerint szidták a koalíciót, most sietnek a nemzeti irányt dicsőíteni s várják a hivatalos lappá való proklamálást.

A függetlenségi párt nem kevésbé zavaran van. Győzelméről bizonyos, csak azt nem tudja, kinek a nevével kapcsolja össze a győzelmet. Budapesten *Apponyit*, *Polónyit*, *Barabást*, *Gullmert* szölitették fel a jelöltség elvállalására, de mindnek van jobb kerülete s így egyelőre valószínűtlen, hogy a központból nevesebb jelölt Nagyváradon próbálkozzék. Így csak helyi jelöltekről van most szó, ezek között pedig nehéz lesz megállapodásra jutni.

Marosvásárhelyen husvét második napján dr *Sebess* Dénes és *Bedőházy* János volt függetlenségi képviselőket újra jelölni fogják.

Munkácsról jelentik: *Nedeczey* János, a kerület volt képviselője nem vállal mandátumot. A legkomolyabb jelöltként *Várady* Gyula városi tiszti ügyészt emlegetik pártonkívüli programmal, akinek a legtöbb kilátása van a megválasztásra.

UJDONSÁGOK.**TÁJÉKOZTATÓ.**

Április 12. Megyei közigazgatási bizottság ülése.

Apr. 12. Városi rendkívüli közgyűlés d. e. 11 órakor.

Apr. 13. A városi központi választmány ülése.

Apr. 18. Megyei rendkívüli közgyűlés d. e. 10 órakor.

Összes tavaszi cikkek megérkeztek.
Folytonos ujdonságok
nyakkendőben.
Pobler, angol és olasz kalapok
Hummel pécsi konyúk.

CZILLÉR IMRE NAGYÁRUHÁZA

kalap- és uridivat osztályában. FRISCH-FÉLE szabadalmazott ALSÓNADRÁGOK egyedüli elárúsítása.

Fehérneműek, fogházakötött
HARISNYÁK
gyönyörű INGGOMBOK, SÉTÁBOTOK,
acél- és bórak.
UTAZÓTAKARÓK,

Apr. 10. A megyei központi választmány ülése.
 Április 20. A mérnökegyelet előadása a városházán.
 Május 5. Kath. Liceum estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.

* **Nagycsütörtök.** A katolikus egyház ma üli meg a legméltóságosabb Oltáriszentség szerzésének emlékeztétét. A nagy gyász, melyet a nagy héten az egyház ül, nem engedi meg, hogy e nagy ünnepet kellőképp megünnepelhessék a hívek. Az Oltáriszentség szerzésének örömmünepét, azért más napon üli meg az egyház, amikor teljes pompáját ki tudja fejteni a szentség szerzésének méltó megünneplésére.

A székesegyházban ma, nagycsütörtökön az ünnepélyes szent misénél *Fetser* Antal felsz. püspök olajat és kryzmát szentel. A szent mise után a püspök megmossa 12 aggastyánnak a lábát. A szent mise alatt a gliakor elnémulnak a harangok, jelképezvén a mély gyászt, amelyet az egyház ölt. A 12 apostolt délben dr *Szmezsányi* püspök nevében *Fetser* Antal püspök megvendégeli és megajándékozza. A püspöki székházban különben az egyházmegye papsága is összegyűl szeretet-lakomára.

Az elárvult szatmári egyházmegye részére szintén ez alkalommal *Fetser* püspök szenteli a szükséges olajat és kryzmát, amelyet *Zahoranszky* István, a szatmáregyházmegyei alapítványi pénztár főnöke visz magával Szatmárra.

A gör. szert. katolikus székesegyházban szintén nagy ünnepségek keretében tartják meg ma a nagycsütörtöki szertartásokat. Reggel 9 órakor az ünnepélyes szent misét dr *Radu* Demeter püspök tartja s ő végzi az olaj- és crysma-szentelést, s megmossa az apostolokat jelképező 12 növendékpapnak a lábát.

Ezuttal megemlítjük, hogy holnap, Nagypénteken délelőtt a I. szert. székesegyházban *Müller* Lajos Jézustársasági atya, — aki a papnöveldében a nagyheti lelki gyakorlatokat is tartotta, — szent beszédet mond. — A váradolaszi-i plebánia-templomban Nagypénteken délelőtt *Besser* Hugó káplán, délután pedig a Kálvárián, kedvezőtlen időben azonban a templomban dr *Knecht* János káplán predikálnak. — A Szent László-templomban dr *Vucskics* Gyula plebános tartja a nagypénteki szent beszédet.

* **Biharmegye és Nagyvárad új főispánja.** A kombinációba vett főispán jelöltek között, Biharmegyére és Nagyváradra két jelöltet emlegettek: *Glatz* Antal birtokost és *Leszkay* Gyula volt képviselőt. Mint budapesti tudósítónk jelenti, a döntés már megtörtént s *Glatz* Antal már ki is van nevezve Biharvármegye és Nagyvárad város főispánjává. Az új főispán nem csak nem idegen Nagyváradon, hanem ellenkezőleg általános tiszteletnek és szeretetnek örvend a város és megye előkelő köreiben. Hosszabb ideig lakott Nagyváradon s előzékeny, finom modorával, tapintatos, lekötelező szívélyességével csak tisztelőket és barátokat szerzett. Igazi uri gavallér felfogása csak fokozták rokonszenves egyéniségének értékét. Politikai tekintetben mindig *Apponyi* híve volt, kit a függetlenségi pártba is követett Nagyváradhoz különben is rokoni kötelek is fűzik, amennyiben neje a biharmegyei előkelő *Markovits*-családból származik. Kineveztetésével nemcsak párt-hívei fogadják őszinte örömmel, hanem

mindenki, aki ismeri, mert tudják, hogy benne a megye és város főispáni székebe minden tekintetben értékes egyén kerül. Tegnap már többen üdvözölték is Nagyváradról az új főispánt.

* **A vízvetéki víz — kifogástalan.** Nagyvárad városa igazi kincset bir vízvezetékében, mert ez egyik legfőbb alapja a város közegészségügyének. Nemcsak helyes, de elengedhetlen kötelesség, hogy téltől gondoskodással őrkdjünk felette s minden veszélytől óvjuk jóelőre. Megkivánja továbbá a közönség érdeke, hogy időnkint vegyi és bakteriologiai vizsgálat alá vegyék a vízvetéki vizet, amint arról a szabályrendelet is gondoskodik. A legutóbbi vizsgálat eredménye most érkezett le a városhoz. *Köszeghy* József főmérnök je lentést tett a városi tanácshoz, amely szerint állami bakteriologiai intézet megvizsgálta a vízvetéki vizet s azt kifogástalannak találta. Az orsz. kémiai intézet szintén vizsgálat alá vette a felküldött vízvetéki vizet s a meg-ejtett vegyelemzés alapján az ellen semmiféle észrevételt nem tett és ivásra kiválóan alkalmasnak nyilvánította.

* **Kövezés alá kerülő utcák.** A külvárosi Galamb- és Solyom-utcák lakói kérték a két utca kikövezését, A főmérnök bejelenté, hogy ezen elhagyott utcák rendezése és kövezése a folyó évi programmba már fel van vevve s 2035 korona összeget igényelnének. Ha a tanács a terveket elfogadja, a két utca kövezését a nyár folyamán toganatosítják.

* **Új magyar honos.** *Burián* Lajos Ferencz József, a nagyvárad 37-ik József ezred közszeretben álló, derék őrnagya, az osztrák állam kötelékéből kilépett s magyar állampolgárrá lett. A magyar honosság elnyeréséről tegnap értesítette a belügyminiszter Nagyvárad városát.

* **Biharmegye rendkívüli közgyűlése.** Az alispán tegnap küldte szét a bizottsági tagoknak az április 18-án délelőtt 10 órakor megtartandó rendkívüli közgyűlésre a meghívókat. A rendkívüli közgyűlésnek egyedüli tárgya lesz az országgyűlést folyó évi május hó 19-ik napjára meghívó királyi egybehívó levél meghirdetése.

* **A színház fűtése és világitása.** A színház világitásának elszámolását a várostól átvette a villamos telep, a világitó személyzet, valamint a fűtés ellátását azonban továbbra is Nagyvárad városa teljesíti, s időnként elszámol a színgazgatóval. A főmérnök előterjesztést tett a múlt év szeptemberétől az év végéig felmerült kiadásokról, s e szerint Somogyi Károly igazgatónak ez időre 2204 kor. 72 fillért kell fizetni a fűtő és világitó személyzetért, továbbá az elhasznált szén árában.

* **A püspök a szegényeknek.** A dr. *Szmezsányi* Pál püspök ur Ó Exczellen-tiája kegyességéből havonta kiosztatni szokott segély szétosztása a folyó hóban a husvétüi ünnepekre való tekintettel nagyszombaton, e hó 14-én délelőtt 10 órakor fog megtörténni; miről az érdekelteket ez uton értesíti az egyházmegyei hivatal.

* **A megyei közigazgatási bizottság ülése.** A megyei közigazgatási bizottság ma délelőtt tartja meg rendes havi ülését a megyeház kistermében. Az ülésen *Miskolczy* Ferencz dr alispán fog elnökölni.

* **Az orosz trónörökös süketnéma.** Newyorkon keresztül érkezett a hír, hogy az orosz csári udvarban nagy a szomorúság. A hatalmas csári trón várományosa nem ülhet bele soha apái örökébe, mert szegény gyermek, nem más, mint egy élő halott. Meghitt udvari körökben régibb idő óta suttoztak róla, hogy a trónörökös süket-néma és gyöngye elméjü. A »Slovo« című lap közölte először a hírt, melynek hatása alatt gyszlobogókat tüztek ki a házakra s középületekre. A leghíresebb orvosok tettek már kísérletet trónörökös gyógyítására, de sikertelenül. úgy, hogy a csár kény-

telen beleegyezni, hogy új öröklési rendszert állapítsanak meg.

* **A város páholya.** Valamikor, nem is olyan régen, a koalíció vezérei lent jártak Nagyváradon. Három miniszter is . . . *Apponyi*, *Zichy*, *Kossuth*. Persze, akkor még szó sem volt a miniszteri kinevezésről, csak a megtámadott alkotmány védelméről.

Ragyogó, fényes ünnepély volt. Emlékszünk még dr *Molnár* Imre férfias és hazafias vállalkozására, mikor a népgyűlés elnöklését elvállalta. Emlékszünk a gyönyörű beszédekre, a lelkesedés kitörésére. A függetlenségi párt vezérei elhatározták, hogy a nemzeti küzdelem vezéreinek megmutatják befejezőül a nagyvárad színházat s megkérték a polgármestert, engedje át a város páholyát arra az estére a nemzet vezéreinek.

A polgármester tanácsot kért jó szellemétől, *Bordé* Ferencztől s ezt a választ adta:

— A páholyt nem adom oda, mert másképp intézkedtem.

Az nap este a polgármester nézte végig az előadást. Pár nap mulva pedig hire járt, hogy *Bordé* Ferencz főispán lesz. Ha lesz.

És ime — az elutasított vezérekből kegyelmes urak, miniszterek lettek. Bizonytal régen elfelejtették már Nagyvárad polgármesterének udvariasságát, de ő nem feledte el. Járt-kelt, tanakodott jó szellemével, *Bordé* Ferenczszel s végre is pompás megoldási módot talált ki.

Tegnap ajánlott levélben elküldte a város páholyjegyét *Apponyi* Albert miniszter ur ő nagyméltóságának.

Si nor e vero . . .

* **Jutalom a tüzoltásért.** A váradolaszi-i r. kath. fiúiskola épületénél legutóbb előfordult tüzeset alkalmával a nagyobb szerencsétlenséget, illetve a tűz elhatalmasodását *Lovass* Imre 63. sz. rendőr, továbbá *Nozáky* Rudolf kéményseprő *Bogoly* Lajos és *Mozál* Ferencz nevű segédei akadályozták meg. *Gerő* Ármin főkapitány előterjesztést tett a polgármesternek, amelyben kéri, hogy a rendőrnek 10 korona, a két kéményseprő segédnek pedig 5—5 korona jutalmat adományozzon

* **A bihari sztrájk megszűnt.** A munkások józan gondolkodása ismét győzött az ármánykodók alattomos fegyverén. Közel két hétig tartott a sztrájk. Most megszűnt, mert három lázítót, három munkakerülő agitátort letartóztattak. Nem lehet mondani azt, hogy ezek letartóztatása után nem volt a munkások közt ember, ki az igazságot hirdesse s felvilágosítsa a sztrájkolókat jogos és méltányos követeléseikről. Volt köztük ember, ki vezetni tudta őket, bizonyítja ezt az az összehívott gyűlés, melyen a sztrájk kérdését tárgyalták s amelyen kitűnt, hogy a munkások eddig elérhetetlen légvárakban képzelték magukat s az agitátorok preszsiója alatt állottak. Ellenük bizonyít az az általános megnyilatkozása a munkásoknak, amely a sztrájk káros voltát elítélte. Nem mondhatják, hogy a béremelést a sztrájkjal vívták ki, mert az idegen munkásokat a béremeléssel fogadták fel s a munkaadók ugyanez összeg mellett hajlandók voltak a bihari munkásokat is alkalmazni. A sztrájkjal tehát nem vívták ki semmit, hanem kárukra voltak önmaguknak. Be tudták látni, hogy követelésük méltánytalan és jogtalan. Össze tudták vetni a saját érdeküket a szőlőtulajdonosok válságos helyzeteikkel és elállottak az óradíj fizetéstől. És ezt mind csak akkor tudták megtenni amikor fölébredt bennük a magyar ember s józan eszük érvényesülhetett és nem állott beteges felfogás vezetése alatt, szóval meg voltak tisztítva a megrontásukra törekvő elemektől. Munkába állottak tegnap mindnyájan a bihari munkások. Az óradíj fizetéstől elállottak, a bér jelenleg 1 korona 60 fillér. A Mezőkeresztesről hozott munkások békés megegyezésben vannak a bihariakkal. A csendőrség még ugyan kint van Biharban, de valószínű, hogy a napokban vissza fognak térni rendes állomásukra.

* **A kőbányai** Első Magyar Részvény-Serfözde dupla góliat maláta gyógsör név alatt aranykeresztes czimkével ellátott különleges üvegekben gyógsört hoz forgalomba. Az erte

vonatkozó hirdetésre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

x **A husvétai ajándéktárgyakat** vegye meg most, mert az utolsó küldemények már megérkeztek és jelenleg óriási választékban kaphatók valódi amerikai doublé férfi és női gyűrűk, brossok, fülbevalók, nyakkendőtü, karkötők, kézellőgombok, zsuzsuk valódi amerikai doublé férfi és női lánczok. Tekintettel, hogy nincs rá kilátás, hogy ezt a küldeményt több is követni fogja, a tisztelt vevőközönség saját érdekében cselekszik, ha a szükséges tárgyakat minél előbb megveszi, mert ily nagy választékban ezen remek gyémánt és ékszer utánzatok többé Nagyváradon nem lesznek kaphatók. Minden tárgy, mely eddig 4 frt volt, most 1 frt, mely 2 frt volt, most csak 50 krajczár. Amerikai gyémántkirály fiókjának üzletvezetője. Nagyvárad Fő-utca 5. a volt Kiss Dávid és Társa urak helyiségében.

Választási zászlók legolcsóbb beszerzési helye Friss és társa Fő-utca. Vidéki zászló megrendeléseket bérmentesen szállítunk.

Friss és társa korona- és fillér-bazár Fő-utca telefon 130.

x **Tavaszi divatcikkek**, szőnyegek stb. beszerzésére ajánljuk olvasóközönségünknek **Czillér Imre** városunkban előnyösen ismert nagyáruházat (Olaszi Fő u.) Különös érdeklődésre tarthat számot a jővővű cégnek a *tulipán mozgalomból* kifolyólag létesített *külön magyar osztálya*.

Elsőrendű helybeli kisiparosok által készített férfi-, női-, és gyermek-czipőkben a LEGOLCSÓBB BEVASÁRLÁSI FORRÁS

LEITNER LAZÁR

áruházában Nagyvárad, Zöldfa-u.

Ugyanott CARLSBADI czipő külonlegességek is kaphatók. Helyi és vidéki telefon 217.

TÁVIRATOK.

A Vezuv pusztítása.

Budapest, április 11. (Saját tud. táv.) Rómából jelentik: A vezuv közelében levő községek helyzete kétségbeesítő. A lakosság szükségét szenved kenyérben, sőt vízben is. Az összes utakat félméteres hamu borítja Torre del Greco és Torre di Annunciata közt egy menekülővel teit vasuti vonat a hamuban megakadt. A sötétség miatt Porticzi közelében két vonat összeütközött, többen megsebesültek. Castellamare alprefektusa azt táviratozta Ottajanából, hogy a helyzet mindig rosszabbodik. Kétszáz halottat nem tudnak megtalálni, az életben levők éheznek, a sebesülteket nem tudják ápolni. Torre dell Greczoba a hamu szakadatlanul esik, sok ház beszakadt. A vezuv tájékán a növényzet teljeseo elpusztult. Az irtózatot égettszag és kénsszag szinte lehetetlenné teszi a lélegzést.

Nápoly. ápril. 11. A San Giuseppe Vezuvio templomának romjai alól kivonták az összes holttesteket, összesen 105-öt. Ottajanóban eddig 100 holttestet vontak elő a romok alól.

Nápoly, április 11. Éjfél után a hamucső jelentékenyen csökkent.

Értéktelen milliárdok.

Budapest, április 11. (Saját tud. táv.) Nehány ujság azt a hirt közli, hogy másfél milliárd papirpénzzel több van forgalomban, mint amennyit hivatalosan elismerték.

Hajómunkások sztrájkja.

Budapest, április 11. (Saját tud. távirata.) Hamburgból jelentik: A hajómunkások sztrájkja egyre nagyobb mértéket ölt. A munkások tegnap Altonában gyűlést tartottak, melyen az elnök jelentette, hogy az ezen a héten elinduló hajóknak nem lesz elég legénysége.

NYILTTÉR.

Butor

A Preisz Mihály és Fia
csődtömegéből

meglevő BUTOROKAT megvettem, és

leltári árban árusítom.

Nagy Sándor-utca 4. sz. a.

Tisztelettel

Büchler Márton.

Telefonszám az egész megyére 626.

KÖZGAZDASÁG.

Szeszfőzés gyümölcsökből, borból és a borkészítés melléktermékeiből.

A statisztika adatai bizonyítják, hogy évente több millió korona vándorol ki a külföldre az onnan behozott likörök borpárlatért, jellel annak, hogy hazai likörgyáraink és czognac főzdéink a szükségletet fedezni oly mennyiségben és minőségben, a mint azt a fogyasztás igényli, nem képesek.

A likörök legnagyobb része mezterséges uton készül; azoknak ízét és zamátját gyári uton előállított esszenciák és növényi kivonatok segítségével adják meg. Ugy az esszenciák, valamint a növényi kivonatok között több olyan van amely az emberi szervezetre kártékonyan hat. A külföldről behozott cognac legnagyobb része pedig szeszezett és nem éri meg azt az árt, a mit érte kiadunk.

Nemzetgazdasági szempontból kívánatos, hogy szükségleteinket — a mennyire csak tudjuk — magunk állítsuk elő. Arra kell tehát terezen is törekednünk, hogy a külföldere ki vándorló milliókat megmentsük és a nemzet vagyonsodását ez uton is elősegítsük. Ezt pedig elérhetjük, ha a gyümölcs-pálinka és a cognacfőzést, valamint a borkészítés melléktermékeinek, a szőlőtörkölynek és a borseprűnek szeszé való feldolgozását a lehető legintenzívebbé felleltszük.

Kertjeinkben, erdeinkben igen sokféle

édes gyümölcs terem, a melyek szeszfőzésre — zamatoságuk és izletességüknel fogva — kiválóan alkalmasak. Szőlőink már bőven teremnek, van elég szőlőtörköly és borseprű, melyeket szintén fel lehet használni pálinkafőzésre. Ezen melléktermékek értékesítésével szőlőink jobb értékesítését és így szőlőtermelésünk jövedelmezőségét fokozzuk.

A kultivált gyümölcsöknek szeszé való feldolgozásával nagy mérvben hozzájárulnánk gyümölcsstermelésünk fellendítéséhez; a vadon termő gyümölcsök összegyűjtésével pedig mellékeresethez juttatjuk a szegényebb néposztályt, különösen pedig azokat, a kik erőfeszítő munkára képtelenek.

A gyümölcs-szeszek készítésénél azonban arra kell törekedni, hogy kifogástalan minőségű árut hozzunk forgalomba. Megeczetesedett, penészes czefréből készült, a kis üstben megkózmásodott, kellemetlen szagu és izü pálinka nemcsak hogy a külföldön nem fog fogyasztókra találni, hanem még az ország határain belül sem fog kelendőségnek örvendeni! Hogy jó gyümölcspálinka készíthessék, ahhoz szükséges, hogy betartassanak azok a szabályok, a melyeket e tekintetben a gyakorlat előir.

Hogy a gyümölcspálinka-főzés nálunk még mai napig is a legtöbb helyen primitív módon végeztetik, annak egyik oka az, hogy ez ideig nem állott az ezzel foglakozóknak rendelkezésére oly magyar nyelvű szakmunka, a melyből a pálinkafőzésnél követendő helybs eljárásokat a termelők elsajátíthatták volna. Most azonban megjelent egy ily szakmunka Zalka Zsigmond gazdasági akadémiai tanár, a m. kir. szeszkerületi állomás vezetőjének tollából, a mely könyv behatóan ismerteti a szeszfőzésre alkalmas gyümölcsöket és ezeknek szeszfőzési értékét, a czefrézést, lepárlást, a lepárló készülékeket stb.

Tárgyalja a különféle gyümölcs-szeszek előállításai módjait, a cognac főzést, a szőlőtörköly és a borseprű feldolgozását és ezekkel kapcsolatban a borkő előállítását.

Ezen szakmunka, amelynek czime: *Szeszfőzés gyümölcsökből, borból és a borkészítés melléktermékeiből*, 64 oldalra terjed és az elmondottakat a szöveg közé nyomott 17 ábra teszi érthetőbbé. A könyv megrendelhető Vitéz A. gazdasági szakkönyvkereskedőnél Kasán. Ára: 1 K. 20 fill.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Levelezőinknek. Tisztelettel kérjük levelezőinket, hogy a választási mozgalmakról minél gyorsabban és bővebben, lehetőleg a telefon igénybevételével értesítsék lapunkat.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

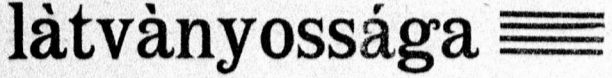
Eladó cséplő és olajmotor.

Magyarországon a legjobb nyers olajmotor. Minden szűk udvarban lehet csépelni. Tűzveszély kivan zárva. Ócska cséplőhöz is igen jó a motor. Venni szándékozók tudakozódhatnak.

Nagyvárad, Kolozsvári utca 111 szám.

T. Pintér Sándor-nál.

1570.

Nagyvárad
 legujabb
 látványossága

Kálmán

Ferenc

férfi- és fiuruha-áruháza

Fő-u. 5.

A dusan felszerelt rak-
 tár csakis legujabb
 szabásu, a szövet ter-
 mékek szine javából
 készült

férfi és fiu ruhák
 rendkívül olcsó
 szabott árak mel-
 lett vásárolhatók.

Meglepő izléses
 gyermekruhák és
 felöltők.

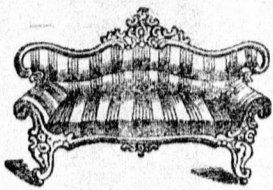
Kérem a cégre
 figyelni!

A butorvásárlók figyelmébe.

Olcsó

bútor

gyári árban, kezeség mellett

háló-, ebédlő-,
 szalon- és uri-
 szoba berendezé-
 sek, valamint az
 egyes butordara-
 bok a

Magyar Műbutorgyár

részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő u. elején.

Ipari és kereskedelmi vezető:

PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás-, szálloda- és kávéház-berendezé-
 sek műipari vállalata, — Kivánatra tervek és
 költségvetések.

Telefon 421 szám.

HIRDE T É S E K

jutányos árban

felvételnek a

„TISZÁNTÚL“

kiadóhivatalában.

Legrégibb és leg- megbízhatóbb nyaralási vállalat.

Van szerencsénk a nagyérd.
 közönség b. figyelmét nyaralási
 vállalatunkra fölhevni, amelyet a
 Horváth-féle szücsüzlettel átvet-
 tünk és azt a mai kornak meg-
 felelően rendeztük be.

Elfogadunk nyári gondozásra
 felelősség mellett bármily értékes
 ruhákat, szörme árukat, függönyö-
 ket, szőnyegetek stb. azokat saját
 műhelyünkben kijavítva hiba nél-
 kül szolgáltatjuk vissza, kivánatra
 azokért házhoz küldünk, az üzlet
 és raktár tűz és betörés ellen biz-
 tosítva van.

Becses pártfogást kérve, kiváló tisztelettel

Zboray Gyula és társa

szücsüzlete Fő-utca 7. sz.

Lakás, Bethlen-utca 23.

saját ház.

1575.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix 1896. milleneumi kiállítás
 állami nagy arany érem, Hets-Concors.

Telefon:
 280. sz.

Alapítva:
 1854.

Első Magyar Részvény-szervező

K Ö B Á N Y A.

Főraktár Nagyvárad és Biharvár-
 megye területére saját házunkban Nagypiacz-tér 3. Salamon Benedek cégégnél.

Hordókba és palaczkokba fejte forgalomba hozzuk összes gyártmányainkat, u. m.
ások, király, kiviteli és dupla márcziusi, bajor és udvari sör, melyek nem-
 csak az ország, de a külföld híres gyártmányait és minőségileg jóval felülmulják. Fő-
 raktárunk a palaczk-osztályra különös gondot fordít s azt a legujabb, legökétebb
 üvegmosó, lefejtő stb. gépekkel felszerelte.

Különösen felhívjuk a szives érdeklődők figyelmét a **legkiválóbb orvosok** által
 ajánlott

Dupla Góliát Maláta Gyógysörre,

melyet eredeti gyári töltésben aranykeresztes czimkével ellátott különleges palaczkokban
 hozunk forgalomba. Ezen gyógyszer nemcsak mint a

legjobb étvágyfokozó asztali ital

ajánlatos, hanem úgy kórházak, mint a magánkezelésben a következő esetekben kiváló
 eredménnyel használtatik és pedig **gyermekágyasok, álmatlanok, üdülők, szop-
 tatónók, idegkimerültség és emésztési zavarokban szenvedőknél, női bete-
 gek, vérszegények, rosszul tápláltak, gyengélkedőknél.**

10 üveg és ezen felüli megrendelések házhoz szállítatnak.

Góliát maláta sör kapható: Janky utóda Kiss Károlynál, Kádár János,
 Friedl és Jörös, Maár és Szabónál, Lakatos Juliánál (Széchenyi tér).

Kérjünk mindenütt kőbányai Részvény-sört.

Magyar bikák

500 koronától kezdve. Pekingi kacsatojások tuczatja ingyenes csomagolással 8 korona beküldése után szállíthatók.

Gróf Teleki Arvéd uradalmából posta: **Koncza.**
1571.

Üveg és porcellán üzlet

végképeni felosztása

Nagyvárad, Fő-utca Orsolyazárda-épület.

Összes üveg, porcellán, lámpa, tükör és disztárgyakból álló **fióközletem** raktárát **f. évi április elsőtől** kezdődőleg az üzlet **felosztása végett elárulom** minden elfogadható árban, azért, mivel Kossuth-utcai fő-üzletembe térszűke miatt azokat nem helyezhetem el és hogy az átburcolással járó tetemes szállítási költséget megtakaríthassam, inkább a n. é. közönségnek olcsóbb árban rendelkezésére bocsátom.

Midőn ezen kedvező körülményre a n. é. közönség szíves figyelmét felhívom, arról is értesítem, hogy Kossuth-utcai fő üzletem a megszokott szolid alapon tovább vezetem.

1566. Tisztelettel:
HANTFRIGYES,
üveg- és porcellán-kereskedő.

Ajánlom a következő

asztali boraimat

f. adózottan **10—25 L. fonott üvegekben** (demyon)

n.-várad **új bor** literje **28** és fél kr.

1904. » **ó bor** » **31** és fél kr.

1904. » **ó vörös bor** » **45** és fél kr.

Ugyan e borokat **50—100 literes hordókban**, fogy. adó nélkül — házhoz szállítom vagy vasuti állomásra adom **18—21—35** frt. Hl. árban.

Molnár Lajos,

szőlőbirtokos, Schlauch-tér 18. 1420.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Értesít a n. erd. **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3. legfeljebb 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképező lámpák és mindenféle izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek előadásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 15 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett

kaphatók a villamos mű igazgatósága elvállalja

villamosvilágítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, lámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedély. Költségvetések ingyen.

Villamos szerelők felvételnek a villamos műnél.

Franciaország csillaga. Etoile de France.

A legszebb pirosrózsa újdonság!

Házi kertek tavaszi rendezéséhez fajtiszta ültetvények.

Újdonságok. Különlegességek.

Alacsony és magastörzsű **RÓZSÁK**, nagyvirágú **Chrysanthemum**. **Kaktusz-Dáhlia**k legszebbjei. **Diszcserjék**. Szobanövények, cserepes virágok. **Jutányos igen mérsékelt árban beszerezhetők.**

Helybeli és vidéki megrendeléseket teljes szavatosság mellett intéz el:

IFJ. JELINEK FERENCZ

ker. és műkertészete, különleges rózsatelepe

NAGYVÁRAD,

Aradi-ut 33. (A honvéd laktanyával szemben.)

TELEFON 102. és 103. szám.

A piros rózsák királynéja

Árjegyzéket kívánatra ingyen.

Ajtay Gyula és Társa

női- és férfidivat üzlete,

Nagyvárad, Bémer-tér.

Ajánlja raktárát a közönség szives megtekintésére.

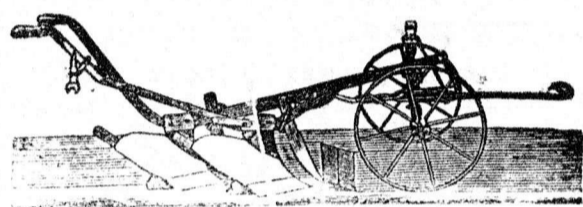
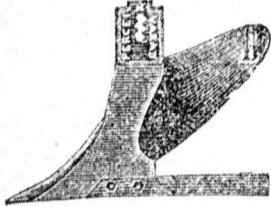
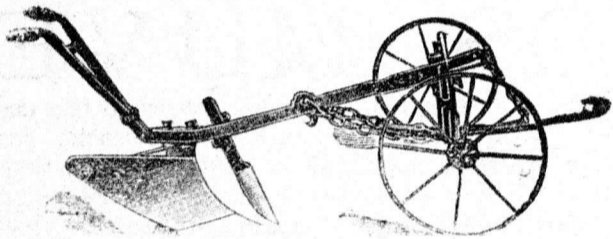
Szabott ár. Telefon 630.

Férfi ingek	2 K 80 filltól 6 Kr.
Női ingek	2 „ 20 „ 18.—
Pamut vásznak 1 vég 23 m.	9. K. „ 18.—
Paplanok	3 K 50 „ 20.—
Női harisnyák	— — 50 „ 4.50.
Napernyők fekete és színes	3. — „ 50.—
Mindenféle mosó áruk. Creton. Chiffon. Bélések.	

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

PERGE és ROZSLAY gazdasági gép- és ekegyára

utóda

Gyár: Lukács György-u.

Nagyváradon.

Raktár: Nagyvásár-tér.

Mindennemű talajviszonyoknak megfelelő ekéket és egyéb talaj-
müvelő eszközöket készít a legjobb minőségben.

KERN ÉS PETROVICS

csemege, fűszer, pezsgő, bor, rum, ásványviz és vadkereskedése

Nagyvárad, Fő-utca. (Huzella M. céggel szemben).

Az arany kereszthez.

Fűszer és csemege

árukat, valamint különféle asztali csemege borok és pezsgőket

ugyszintén mindennemű friss töltésű ásványvizeket a legelőnyösebb áron, pontos kiszolgálás mellett

ajánljuk a n. é. közönség szives figyelmébe.

Kern és Petrovics

fűszer- és csemege-kereskedők Nagyvárad, Fő-utca.

Kugler-Gerbeaud udvari cukrász gyártmányainak u. m. Caca), csokoládé
czukorka és mignon sütemények főraktára.

Nagy választék különféle csemege cukorkákban.
Husvételi seiyem- és czukortojások legnagyobb választékban.

Naponta friss gazdasági-főző- és uradalmi tea, vaj.
Prágai sódar nyers és főtt állapotban, minden nagyságban.